

Pääkaupunkiseudun päivähoidon asiakaskysely 2011

Yhteenvetoraportti

12.1.2012

Sisältö:

1. Johdanto
2. Kyselyn kohderyhmä
3. Saadut vastaukset
 - 3.1. Vastausmäärät
 - 3.2. Vastausprosentit
4. Tulosityhteenvedo pääkohdittain
 - 4.1. Päivähoidon toimivuus kokonaisuutena
 - 4.2. Päivähoidon yhteiskäyttömahdollisuudet
 - 4.3. Päivähoidon kehittäminen ja yhteydenpito
5. Varsinaiset tulosraportit ja tuloksen luotettavuus

Liite Kyselylomake

1. Johdanto

Kyselyssä selvitettiin päivähoidossa olevien lasten vanhempien arvioita lapsensa päivähoidosta pääkaupunkiseudun neljässä kunnassa: Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa. Kyselyn avulla haluttiin selvittää vanhempien tyytyväisyyttä lastensa päivähoidon palvelujen järjestämiseen ja koko toimintaan kokonaisuutena. Tulosta voivat hyödyntää kuntien varhaiskasvatuksen johto ja kehittäjät, päivähoitopaikat itse sekä tahot, jotka tekevät virka- tai muuna työnä päivähoitojärjestelmää koskevia päätöksiä.

Kysely toteutettiin verkkokyselynä koko pääkaupunkiseudulla. Päivähoitopaikoissa vanhemmille jaettiin saatekirje, jossa oli vastausohje sekä osoite verkkosivulle. Helsingissä kyselyyn oli mahdollisuus vastata myös paperilomakkeella. Jokaiselle päivähoitopaikalle annettiin oma koodinsa, jolla varmistettiin, että vastaus kohdistuu oikeaan paikkaan. Verkkokysely ei avautunut, jos koodia ei syöttänyt tai sen syötti väärin. Lisäksi vastaus pyydettiin antamaan jokaisesta lapsesta erikseen. Kysely toteutettiin ajalla 17.10 – 4.11.2011. Kyselyyn oli mahdollisuus vastata suomen, ruotsin, englannin, venäjän, viron, somalin ja arabian kielillä.

Tulosraportteihin on koottu tulokset kaikilla pyydetyillä taustamuuttujilla, joissa pääkohtia olivat päivähoidon tuottamistapa ja hoitomuoto. Lisäksi kysyttiin muita, lähinnä lapsen ja hoitopaikkaan liittyviä taustatekijöitä. Kyselyn taustamuuttujat olivat:

Tuottamistapa

- kunnallinen
- ostopalvelu
- yksityinen

Hoitomuoto:

- päiväkotia
- perhepäivähoito
- ryhmäperhepäivähoito

Muut taustamuuttujat:

- ikä
- sukupuoli
- hoidossa oloaika
- lapsen kotikieli

2. Kyselyn kohderyhmä

Kuntia pyydettiin määräpäivään mennessä ilmoittamaan päivähoitopaikkojen lukumäärät. Oheisessa taulukossa on kuntien ilmoittamat suomenkielisten ja ruotsinkielisten hoitopaikkojen lukumäärät, joihin annettujen vastausten lukumäärää voidaan verrata.

Feelback Oy

Koljonniemenkatu 2
FI-70100 Kuopio
Tel. +358 20 743 3980
Fax +358 17 287 2640
sales@feelback.com
Y-tunnus / Business ID: 1702297-8
feelback.com

	Suomenkieliset	Ruotsinkieliset	Yhteensä
Helsinki	20380	2175	22555
Espoo	13257	1553	14810
Vantaa	10077	208	10285
Kauniainen	221	208	429
Yhteensä	43935	4144	48079

Taulukko 1. Päivähoidossa olevien lasten lukumäärä kunnittain.

3. Saadut vastaukset

Kyselyssä oli lapsen liittyvät taustakysymykset sekä 23 väittämää neljään eri pääkohtaan jaoteltuna. Näiden lisäksi kysyttiin pääkaupunkiseudun päivähoidon yhteiskäyttömahdollisuutta, yleisarvosanaa päivähoidon toimivuudesta sekä kolme kysymystä päivähoidon kehittämisestä. Kyselyssä käytetty mittari sekä tulokset ovat nähtävillä kuntakohtaisten, kuntien välisen vertailu- sekä yhteenvetoraporteissa. Kyselyyn sai vastata anonyymisti. Siitä huolimatta alle viiden vastaajan ryhmäkohtaisia tuloksia ei ole raportoitu vastausten luottamuksellisuuden turvaamiseksi. Väittämien arvioinneissa käytettiin Likertin asteikkoa 1-5.

3.1. Vastausmäärät

Vastauksia kyselyyn saatiin 15004 kappaletta. Helsingistä vastauksia kertyi 6858, Espoosta 4608, Vantaalta 3379 ja Kauniaisista 159 kappaletta. Lomakevastauksia annettiin 217 kappaletta. Vastauksista annettiin suomeksi 13149, ruotsiksi 1015, englanniksi 358, venäjäksi 249, viroksi 137, somaliksi 58 ja arabiaksi 38 kappaletta.

Seuraavaan taulukkoon on koottu vastausmäärät kaikilla raportoiduilla taustamuuttujilla jaoteltuna.

Taustamuuttuja	Helsinki	Helsinki, suomenkieliset	Helsinki, ruotsinkieliset	Espoo	Espoo, suomenkieliset	Espoo, ruotsinkieliset	Vantaa	Kauniainen
Kaikki vastaukset yhteensä	6858	6263	595	4608	4154	454	3379	159
Päiväkoti	6434	5903	531	4093	3685	408	3139	154
Perhepäivähoito	224	224	0	144	134	10	131	0
Ryhmäperhepäivähoito	176	136	40	356	335	21	109	5
Kunnallinen	6198	5696	502	3247	2876	371	3165	118
Ostopalvelu	262	169	93	771	719	52	97	41
Yksityinen	398	398	0	590	559	31	117	0
Kunnallinen päiväkot	5774	5336	438	2774	2441	333	2949	113
Kunnallinen perhepäivähoito	224	224	0	144	134	10	131	0
Kunnallinen ryhmäperhepäivähoito	176	136	40	314	301	13	85	5
Ostopalvelu päiväkot	262	169	93	768	716	52	76	41
Ostopalvelu ryhmäperhepäivähoito	0	0	0	3	3	0	21	0
Yksityinen päiväkot	398	398	0	551	528	23	114	0
Yksityinen ryhmäperhepäivähoito	0	0	0	39	31	8	3	0
Lapsen ikä 0 vuotta	9	7	2	6	5	1	9	0
Lapsen ikä 1 vuotta	543	488	55	382	343	39	283	7
Lapsen ikä 2 vuotta	1105	990	115	702	636	66	552	20
Lapsen ikä 3 vuotta	1328	1198	130	883	799	84	607	27
Lapsen ikä 4 vuotta	1330	1219	111	907	824	83	647	38
Lapsen ikä 5 vuotta	1313	1200	113	922	821	101	665	31
Lapsen ikä 6 vuotta	1172	1110	62	778	699	79	598	33
Lapsen ikä 7- vuotta	5	5	0	4	4	0	3	1
Tytöt	3378	3103	275	2221	2000	221	1602	71
Pojat	3480	3160	320	2387	2154	233	1777	88
Lapsi päivähoitossa	5455	4933	522	3706	3343	363	2675	123
Lapsi esiopetuksessa	169	154	15	99	80	19	124	4
Lapsi päivähoitossa ja esiopetuksessa	1234	1176	58	803	731	72	580	32
Lapsen kotikieli suomi	5624	5560	64	3824	3777	47	3014	72
Lapsen kotikieli ruotsi	562	42	520	452	50	402	113	84
Lapsen kotikieli muu	672	661	11	332	327	5	252	3
Hoidon aloittamisaika alle puoli vuotta sitten	1926	1754	172	1517	1371	146	1032	50
Hoidon aloittamisaika yli puoli vuotta sitten	4932	4509	423	3091	2783	308	2347	109

Taulukko 2. Vastausten jakauma taustamuuttujittain.

3.2. Vastausprosentit

Seuraavassa taulukossa on vastausprosentit kaikista niistä, jotka kyselyyn ovat vastanneet. Vastaus on tullut laskelmaan mukaan, vaikka itse kysely olisi jäänyt kesken. On siis mahdollista, että väittämäkohtaiset vastausprosentit vaihtelevat siten, että kyselyn loppupään vastausprosentti voi olla hieman alhaisempi kuin kyselyn alkupään. Ero ei ole niin merkittävä, että sillä olisi raportoidun tuloksen kannalta vinoumia.

Taustamuuttuja	Helsinki	Helsinki, suomenkieliset	Helsinki, ruotsinkieliset	Espoo	Espoo, suomenkieliset	Espoo, ruotsinkieliset	Vantaa	Kauniainen
Kaikki vastaukset yhteensä	28.5	28.6	27.4	31.1	31.3	29.2	32.3	37.1
Päiväkoti	28.6	28.8	27.2	30.2	30.4	28.2	32.2	37.2
Perhepäivähoito	24.4	24.4	0	43.5	45.1	29.4	33.6	0
Ryhmäperhepäivähoito	31.8	31.4	33.3	40.1	39.5	53.9	34.2	33.3
Kunnallinen	28.4	28.6	26.6	29.6	29.7	28.7	31.7	34.2
Ostopalvelu	32.8	32.9	32.6	33.9	34.3	28.6	46.4	48.8
Yksityinen	11	11	0	37.8	37.7	39.7	42.1	0
Kunnallinen päiväkot	28.6	28.8	26.3	28.3	28.4	27.8	31.6	34.2
Kunnallinen perhepäivähoito	24.4	24.4	0	43.5	45.1	29.4	33.6	0
Kunnallinen ryhmäperhepäivähoito	31.8	31.4	33.3	38.3	38.1	43.3	33	33.3
Ostopalvelu päiväkot	32.8	32.9	32.6	33.8	34.3	28.6	48.4	48.8
Ostopalvelu ryhmäperhepäivähoito	0	0	0	50	50	0	40.4	0
Yksityinen päiväkot	11	11	0	36.8	36.9	33.3	42.4	0
Yksityinen ryhmäperhepäivähoito	0	0	0	63.9	59.6	88.9	33.3	0

Taulukko 3. Vastausprosentit eri taustamuuttujilla.

Feelback Oy

Koljonniemenkatu 2

FI-70100 Kuopio

Tel. +358 20 743 3980

Fax +358 17 287 2640

sales@feelback.com

Y-tunnus / Business ID: 1702297-8

feelback.com

Vastausprosentit kunnittain olivat

Helsinki 28,5 %
Espoo 31,1 %
Vantaa 32,3 %
Kauniainen 37,1 %

Lomakevastauksia annettiin 217 kappaletta. Alle viiden vastaajan ryhmäkohtaisia tuloksia ei ole raportoitu. Kuntien vertailuraporteista, kuntakohtaisista sekä pyydetyistä ruotsinkielisistä raporteista päivähoitoa koskeviin väittämiin löytyy seikkaperäiset vastaukset.

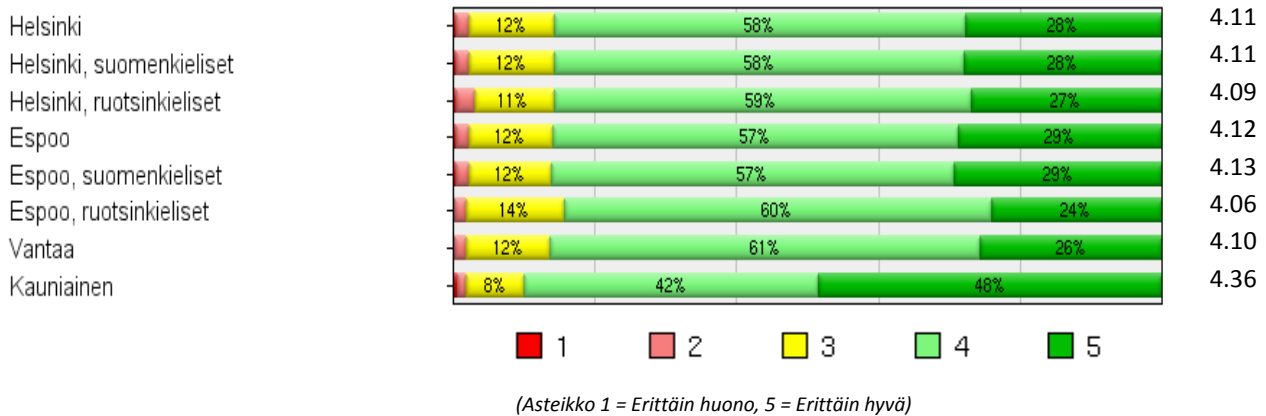
4. Tulosityhteenvedo pääkohdittain

Kysely oli ryhmitelty neljään pääkohtaan: **A) hoitopaikan hakeminen, B) hoidossa aloittaminen, C) lapsen kasvatusta ja huomioiminen yksilönä ja D) vanhempien osallisuus ja viestintä**. Jokaisessa kohdassa oli 4-8 arvioitavaa väittämää. Lapsen kasvatusta ja huomioiminen yksilönä sai parhaan arvion. Keskiarvojen vaihteluväli siinä oli 4,12-4,27. Kriittisiä arvioita (numeerinen arvio 1) ei esiintynyt vastauksissa juuri lainkaan. Niiden osuus jäi lähes kauttaaltaan alle 5 %.

Eniten kehitettävää oli pääkohdassa ”Vanhempien osallisuus ja viestintä”. Siinä vaihteluväli oli 3,89-3,98. Yksittäisenä asiana haasteeksi nousivat päivähoiton verkkosivut, joita pidettiin toimivuudeltaan vain keskinkertaisina. Muiksi kehittämiskohteiksi nousivat tiedon saanti erilaisista päivähoitovaihtoehdoista sekä päivähoitovaihtoehtojen riittävyys. Niissä vastaukset jakaantuivat melko tasaisesti kriittisten, keskinkertaisten sekä erinomaisten arvioiden välille. Kokonaisarvioiksi nämä kaksi alakohdtaa saivat arvosanan ”tyytyttävä”.

4.1 Päivähoidon toimivuus kokonaisuutena

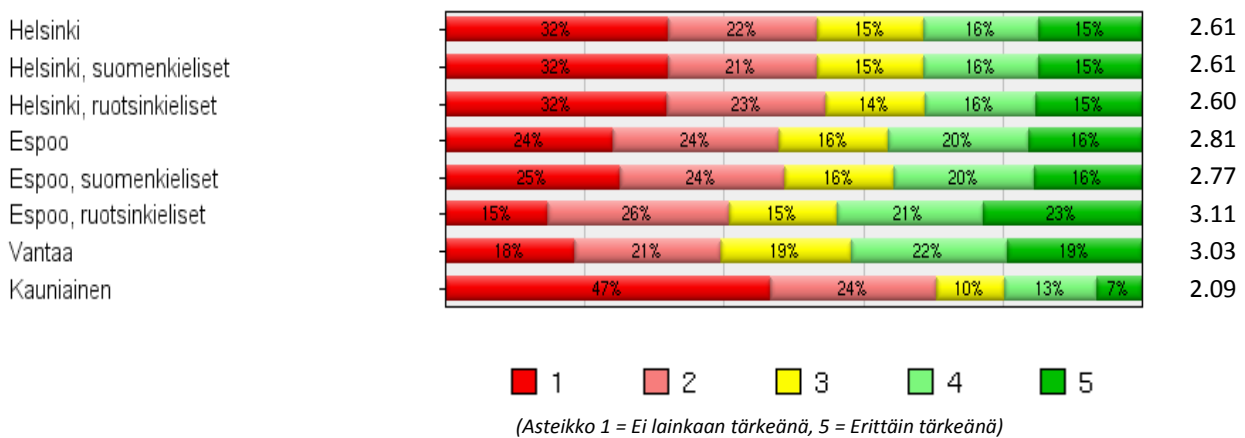
Tulosraportit on laadittu siten, että kuntien välinen vertailu on helppo tehdä kaikilla raportoiduilla taustamuuttujilla. Saatujen tulosten perusteella vanhemmat olivat kokonaisuutena tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä päivähoitoon. Kuntien välisessä vertailussa yleisarvosanan keskiarvot jakaantuivat välille 4,06 – 4,36, kun vastausasteikko oli 1-5. Tyytyväisimpiä oltiin Kauniaisissa (4,36). Vähiten tyytyväisiä oltiin Espoon ruotsinkielisten päivähoitossa (4,06). On huomattava, että erot olivat hyvin pieniä, koska toiseksi paras kokonaisarvosana oli Espoon suomenkielisessä päivähoitossa (4,13) ja toiseksi huonoin Helsingin ruotsinkielisessä päivähoitossa (4,09). Kauniaisten muita parempi tulos poikkeaa muiden vertailuryhmien tuloksesta selvimmin omaksi edukseen. On todettava, että vaikka Kauniaisten vastausmäärä on pieni, se on silti riittävä ottaen huomioon vastausprosentti, joka oli vertailuryhmien korkein (37,1). Yleisarvosanat päivähoitolle sekä annettujen vastausten jakaumat näkyvät seuraavassa kuviossa.

Kuvio 1. Yleisarvosana päivähoitolle sekä annettujen vastausten jakauma.

4.2 Päivähoidon yhteiskäyttömahdollisuudet

Pääkaupunkiseudun päivähoiton yhteistyön kehittämiseksi vanhemmilta kysyttiin, kuinka tärkeänä he pitävät päivähoiton saantia myös toisen kunnan alueelta. Seuraavassa kuviossa on tätä kysymystä koskevien vastausten jakauma sekä kuntakohtaiset keskiarvot.

Kuvio 2. Kuinka tärkeänä lasten vanhemmat pitävät mahdollisuutta saada päivähoitoa toisen kunnan alueelta.

Annettujen vastausten perusteella halukkuudessa on suurta vaihtelua. Osa vastaajista haluaisi saada merkittävästi lisää päivähoitomahdollisuuksia toisen kunnan alueelta. Näiden osuus vastauksista on noin 30-35 % (vastauksissa arviot tärkeä – erittäin tärkeä). Espoon ja Vantaan päiväkotien lasten vanhemmat olivat voimakkaimmin tällä kannalla.

Huomiota herättävin jakauma on Kauniaisten vastauksissa. 47 % vastanneista ei pidä lainkaan tärkeänä saada päivähoitopaikkaa toisen kunnan alueelta. Vastauksista voisi päätellä, että jos päivähoitopaikka sijaitsee kodin tai työpaikan lähellä saman kunnan alueella, toisen kunnan alueella olevat mahdollisuudet eivät kiinnosta. Tällainen tilanne vallitsee esimerkiksi Helsingissä. Silloin, kun työmatka ulottuu toisen kunnan alueelle, siellä sijaitsevat päivähoitomahdollisuudet kiinnostavat melko suurta osaa vastaajista. Espoo ja Vantaa näyttävät olevan tällaisia kuntia. Kauniaisten vastaajista suurin osa on hyvin tyytyväinen oman kunnan päivähoitomahdollisuuksiin eivätkä päivähoitomahdollisuudet muista kunnista kiinnosta kuin noin yhtä viidestä vastaajasta.

4.3 Päivähoidon kehittäminen ja yhteydenpito

Päivähoitolasten vanhemmilta kysyttiin päivähoidon kehittämistarvetta siten, että vastaajat saivat valita esitetyistä väittämistä kolme tärkeintä tärkeysjärjestyksessä. Kaikissa kolmen tärkeimmän kehittämiskohteen joukossa useimmin esiintyi ”*Lapsen viihtyminen päivähoitossa*”. Tämä tarkoittaa sitä, että kyseinen kehittämiskohte esiintyi useimmin kolmen tärkeimmän joukossa kuntien eri vertailuryhmissä. Ruotsinkielissä päivähoitopaikoissa lapsen viihtyminen koettiin vieläkin selvemmin keskeisimmäksi kehittämiskohteeksi.

Tärkeimmäksi kehittämiskohteeksi vastaajat kokivat ”*Lapsen turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtimisen*”. Kaikkien neljän kunnan suomenkielisten päivähoitopaikkojen vastauksissa ko. kohde sai eniten valintoja.

Toiseksi ja kolmanneksi tärkeimmissä kehittämiskohteissa vastaukset menivät ristiin siten, että lapsen viihtyminen päivähoitossa nousi sekä toiseksi että kolmanneksi tärkeimmäksi Helsingin ja Espoon suomenkielisissä päivähoitopaikoissa.

Seuraavassa taulukossa on kolmen tärkeimmän kehittämiskohteen vertailu kunnittain.

	Helsinki, suomenkielinen	Helsinki, ruotsinkielinen	Espoo, suomenkielinen	Espoo, ruotsinkielinen	Vantaa	Kauniainen
Tärkein kehittämiskohte	Turvallisuus ja hyvinvointi	Lapsen viihtyminen	Turvallisuus ja hyvinvointi	Lapsen viihtyminen	Turvallisuus ja hyvinvointi	Lapsen viihtyminen
2. tärkein kehittämiskohte	Lapsen viihtyminen	Lapsen viihtyminen	Lapsen viihtyminen	Lapsen viihtyminen	Lapsen viihtyminen	Lapsen viihtyminen
3. tärkein kehittämiskohte	Lapsen viihtyminen	Vuorovaikutus lasten ja henk. kunnan välillä	Lapsen viihtyminen	Toiminnan ja leikkien monipuolisuus	Vuorovaikutus lasten ja henk. kunnan välillä	Toiminnan ja leikkien monipuolisuus

Taulukko 4. Tärkeimmät kehittämiskohteet.

Sama väittäjä voi olla eri henkilöiden mielestä tärkein tai toiseksi tärkein kehittämiskohte, jolloin yhteistuloksissa kyseinen väittäjä voi esiintyä sekä tärkeimpänä että toiseksi tärkeimpänä kehittämiskohteena. Kun valintojen frekvenssit lasketaan yhteen, yllä olevan taulukon mukainen

kehittämiskohteiden esiintyminen on mahdollista. Kuntakohtaisissa raporteissa tämä osa-alue on raportoitu tarkemmin.

Osana kehittämistä lasten vanhemmilta kysyttiin edellisen kysymyksen tavoin mieluisinta yhteydenpitotapaa. Kaikista selkeimmin vastauksissa nousi esille päivittäinen keskustelu yhteydenpitotapana.

5. Varsinaiset tulosraportit ja tuloksen luotettavuus

Tämä yhteenveto on koottu tilauksessa vaadituista raporteista määritellyillä taustamuuttujilla. Raportit on toimitettu tilaajalle joulukuussa 2011. Koska vastausmäärät olivat useita tuhansia, vähintään satoja, tuloksia voidaan pitää tilastollisesti merkitsevinä. Vain niissä kuntien välisissä vertailuissa, joissa Kauniainen on mukana, tuloksen merkitsevyytaso alenee. Aiemmin on mainittu, että Kauniaisten vastausprosentti oli korkein. Vajaan 40 %:n vastausosuus populaatiosta antaa kuitenkin luotettavan kuvan Kauniaistenkin päivähoidon tuloksesta.

Kyselylomake 2011**KYSELY PÄIVÄHOIDOSSA JA ESIOPETUKSESSA OLEVIEN LASTEN VANHEMMILLE**

Haluamme parantaa toimintaamme. Voitte auttaa meitä vastaamalla seuraaviin kysymyksiin valitsemalla mielipidettänne parhaiten vastaavan vaihtoehdon.

TAUSTATIETOJA

1. Lapsen ikä vuosina
0 1 2 3 4 5 6 7 tai yli
2. Lapsenne sukupuoli
1 tyttö
2 poika
3. Onko lapsenne
1 päivähoitossa
2 esiopetuksessa
3 päivähoitossa ja esiopetuksessa
4. Lapsenne kotikieli
1 suomi
2 ruotsi
3 muu
5. Päivähoidon aloitusajankohta
1 alle puoli vuotta sitten
2 yli puoli vuotta sitten

Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin asioihin?

1 Erittäin tyytymätön	2 Melko tyytymätön	3 En tyytyväinen enkä tyytymätön	4 Melko tyytyväinen	5 Erittäin tyytyväinen	0 Ei koske minua
-----------------------	--------------------	----------------------------------	---------------------	------------------------	------------------

HOITOPAIKAN HAKEMINEN

1. Asiakaspalvelu hoitopaikkaa hakiessanne
2. Tiedon saanti erilaisista päivähoitovaihtoehdoista
3. Päivähoitovaihtoehtojen riittävyys
4. Tyytyväisyys saamaanne hoitopaikkaan
5. Hoitopaikan sijainti
6. Esiopetuspaikan sijainti

HOIDOSSA ALOITTAMINEN

7. Ensivaikutelma päivähoitopaikasta
8. Hoitopaikkaan tutustuminen
9. Keskustelut lapseni tarpeista päivähoitonsa alkaessa
10. Tiedon saanti päivähoitopaikan toiminnasta

Feelback Oy

Koljonniemenkatu 2
FI-70100 Kuopio
Tel. +358 20 743 3980
Fax +358 17 287 2640
sales@feelback.com
Y-tunnus / Business ID: 1702297-8
feelback.com

LAPSEN KASVATUS JA HUOMIOIMINEN YKSILÖNÄ

11. Henkilökunnan ja lasten välinen vuorovaikutus
12. Lapsen turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen
13. Toiminta- ja leikkimahdollisuuksien monipuolisuus
14. Lapsen tiedonhalun ja oppimisen tukeminen
15. Lapsen viihtyminen päivähoitossa
16. Lapsen varhaiskasvatuksen suunnittelu yhdessä henkilökunnan kanssa
17. Yhdessä sovittujen asioiden toteutuminen
18. Lapsen vaikutusmahdollisuudet hoitopaikan toimintaan

VANHEMPIEN OSALLISUUS JA VIESTINTÄ

19. Perheenne kasvatusnäkemysten huomioon ottaminen
20. Henkilökunnan taito kuunnella ja keskustella
21. Vanhempien osallistumismahdollisuuksien riittävyys
22. Hoitopaikan toimintaa koskevan tiedonsaannin riittävyys
23. Päivähoidon Internet-sivut

PÄÄKAUPUNKISEUDUN HOITOPAIKKOJEN YHTEISKÄYTTÖMAHDOLLISUUDET

24. Kuinka tärkeänä pidätte mahdollisuutta hakea päivähoitopaikkaa muustakin pääkaupunkiseudun kunnasta kuin asuinkunnastanne?

- Erittäin tärkeänä
- Melko tärkeänä
- Tärkeänä
- Vähän tärkeänä
- En lainkaan tärkeänä
- En osaa/halua vastata

YLEISARVOSANA PÄIVÄHOIDOLLE

25. Minkä yleisarvosanan annatte päivähoitoyhteistyön toimivuudesta?

- 5 erittäin hyvä (kouluarvosana 10)
- 4 melko hyvä (8 - 9)
- 3 kohtalainen (7)
- 2 melko huono (5-6)
- 1 erittäin huono (4)

PÄIVÄHOIDON KEHITTÄMINEN

26. Mitä asioita päivähoitoyhteistyössä tulisi mielestänne kehittää?

Valitkaa kolme mielestänne tärkeintä kohtaa edellisistä väittämistä (kohdat 1 - 23).

Tärkein asia on kohta nro ___
Toiseksi tärkein asia on kohta nro ___
Kolmanneksi tärkein asia on kohta nro ___
Jokin muu asia, mikä? _____

Feelback Oy

Koljonniemenkatu 2
FI-70100 Kuopio
Tel. +358 20 743 3980
Fax +358 17 287 2640
sales@feelback.com
Y-tunnus / Business ID: 1702297-8
feelback.com

27. Millä tavoin toivotte saavanne tietoa päivähoidon toiminnasta ja tapahtumista?

Valitkaa kaksi Teille sopivinta yhteydenpidon tapaa.

1. päivittäinen keskustelu
2. päivähoitopaikan ilmoitustaulu
3. reissuvihko, kirjelappu tai muu vastaava
4. tekstiviesti
5. sähköposti
6. Internet-sivut
7. muu, mikä _____

28. Varhaiskasvatuspalveluihin sisältyvät hoito, kasvatus ja opetus päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa sekä esiopetus, leikkitoiminta, avoin varhaiskasvatus, kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki.

Miten varhaiskasvatuspalveluja tulisi mielestänne kehittää?